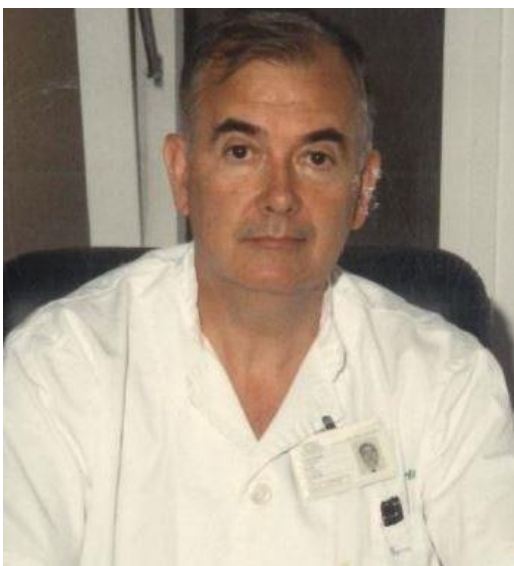

Entrevista al **Dr. Xavier Iglesias Guiu**

El Dr. Xavier Iglesias i Guiu estudià el Batxillerat al Col·legi de Sant Ignasi de Sarrià. Estudià medicina a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona. Fou membre de la JUMAC (Joventuts Masculines Universitàries d'Acció Catòlica). Formació postgrau als Estats Units d'Amèrica (EUA), *Rotating Internship* al *Mount Sinai Hospital* de Miami Beach i quatre anys de residència en obstetrícia i ginecologia al *Harlem Hospital Center* de New York, afiliat a la *Columbia University*. Formació en oncologia ginecològica al MD. *Anderson Hospital and Tumor Institut* de Houston (Texas). Professor agregat per oposició d'obstetrícia i ginecologia de la Facultat de Medicina de Saragossa durant dos anys i catedràtic i cap de departament de la mateixa especialitat a la Facultat de Medicina i Hospital Clínic de Barcelona. També ha desenvolupat activitat privada en el mateix camp.

Com era la seva família, pare i germans a casa seva, quan era petit?

Jo vaig ser fill únic, nascut a Torregrossa, Pla d'Urgell, el setembre del 1936, en plena Guerra Civil. El meu pare era el metge del poble i la casa, cal Anxeco, era una casa antiga que vivia de l'agricultura. La zona era rica, perquè es regava amb el canal d'Urgell, a diferència de les zones properes de secà com, per exemple, les Garrigues. Tot i viure la postguerra, tinc un molt bon record de la meva infantesa i mai em va faltar de res.

Últim curs de batxillerat al Col·legi de Jesuïtes de Sant Ignasi de Sarrià, 1953

Tenia metge de capçalera a casa seva?

No teníem metge de capçalera, lògicament. Tant el meu pare com el meu avi patern eren metges, sortits de la Facultat de Medicina de Barcelona, l'any 1900, l'avi i l'any 1928, el pare. El meu pare era el metge titular, és a dir, el metge d'APD (Assistència Pública Domiciliària) i el meu avi constava com a metge lliure, ja que d'acord amb el nombre d'habitants (uns 2.500) no en podia tenir més de dos. Les cases del poble tenien un conveni amb el meu pare que se'n deia *igualta* i també es coneixia amb el nom d'aconduits. Pagaven una vegada al mes i tenien dret a ser atesos les 24 hores

del dia. El pare feia de tot, treure queixals, quists de la pell, enguixar fractures i, fins i tot, parts on utilitzava fòrceps, ja que va ser format amb el Dr. Pere Nubiola, gran obstetra, i va fer algun curset sobre aquesta tècnica.

Per què va estudiar medicina?

No servia per a les matemàtiques i era un mal dibuixant. Sí que se'm va pressionar, perquè fes alguna branca d'enginyeria, que no seria tan absorbent com la medicina. De totes maneres, el fet familiar de tenir el pare i l'avi, metges hi va influir.

Com era la facultat de medicina on va estudiar?

Normal per aquells temps (1953-1960) amb set cursos, perquè ens afegiren el denominat curs comú. Després de set anys de batxillerat i del temut examen d'Estat. Les assignatures d'aquell curs selectiu eren: matemàtiques, física, química i biologia. Es feia a la universitat - vull dir a la plaça Universitat-, i ens agruparen a tots els que volíem fer medicina, biologia, matemàtiques, física, química, geologia i no recordo si n'hi havia alguna més. La facultat estava feta a l'antiga, és a dir, moltíssima teòrica i poca pràctica. He de reconèixer, però que en vaig sortir ben satisfet.

Milícies Aèries Universitàries a Villafría (Burgos), 1958

Quina valoració fa avui de la manera d'ensenyar del seu temps?

Mancaven les pràctiques a l'hospital, però hi havia la possibilitat d'entrar d'intern en un servei i fins i tot hi havia la figura de l'intern per oposició. Si guanyaves la plaça, t'integraves en una clínica hospitalària, fent guàrdies i amb un salari d'unes 180 pessetes al mes, inclosos els corresponents descomptes o retencions. La plaça s'extingia una vegada havies acabat la carrera. En el meu cas, jo vaig accedir a la plaça d'obstetrícia i ginecologia al servei del professor Emili Gil Vernet, catedràtic d'una de les dues clíniques.

Estudiant al Departament de Ginecologia del *Western General Hospital* d'Edimburg, 1959

Era un estudiant que participava en la vida de l'hospital o es limitava a anar a classe?

Participava en la vida de l'hospital i de la facultat i no em perdia cap classe, tret de quan vaig tenir un infiltrat tuberculós al tercer curs. Cantava en la coral del Col·legi Major Sant Jordi on m'allotjava i assistia a classes de francès. Anàvem a jugar a futbol i a la pilota basca, en raqueta, als camps d'esport universitaris, al final de la Diagonal a mà esquerra. Juntament amb en Ramon Segura (a.c.s.) anàvem a entretenir als nanos del barri de la Mina. Recordo que en una ocasió vam acompanyar-ne un que s'havia trencat el braç a urgències del Clínic amb tramvia.

Per què va escollir la seva especialitat?

Aquesta va ser una qüestió molt meditada i que em va portar temps prendre una decisió. No m'acabava d'atreure la medicina rural que havia vist a casa meua. Optava per una especialitat on hi hagués medicina interna, cirurgia i quelcom més. Vaig optar per la ginecologia i obstetrícia.

Li va ser difícil trobar feina?

Sí, molt. Ens va passar als que anàvem a formar-nos fora i quan tornàvem veiem com els nostres companys de curs ja s'havien col·locat en algun lloc. Vaig intentar entrar a l'Hospital Militar on m'oferien una plaça de metge ajudant. També vaig tenir l'oportunitat d'entrar a l'antiga clínica del "18 de julio" de la plaça Maragall. Vaig muntar una consulta privada i a poc a poc vaig anant sobrevivint, fins a l'any 1968. Jo havia tornat el 1967 i l'any següent es van convocar unes oposicions a metges de l'Hospital Clínic i vaig aconseguir una plaça de metge ajudant d'obstetrícia i ginecologia que em va permetre de viure i pujar la meua família. Aquesta plaça estava ubicada a l'antiga clínica del Dr. Manuel Usandizaga, que havia deixat de ser el cap per anar a dirigir, el que és avui, la Maternitat de la Vall d'Hebron. Aquesta clínica fou encarregada al Dr. Emili Gil-Vernet que regia l'altra clínica i que poc temps després, fou ocupada definitivament, pel Dr. Jesús González Merlo que venia de la càtedra del Dr. José Botella Llusia de la Universitat de Madrid. Recordo que també em vaig entrevistar amb el Dr. Usandizaga. En aquell temps, no era fàcil parlar amb un *Señor Catedrático*, però, afortunadament, jo era molt amic del seu fill, José Mari, que després va ser cap de l'especialitat a l'Hospital de Basurto a Bilbao, i ell va ser el que em facilità l'entrevista. *Don Manuel* m'oferia entrar de resident 1 i jo li volia fer entendre que el meu nivell era un altre, perquè ja havia fet una residència completa als EUA i tenia l'*American Board of Obstetrics and Gynecology* a la butxaca. Total que vaig rebutjar l'oferta i *Don Manuel* no va entendre mai que no hagués presentat papers com ell m'havia aconsellat.

Sopar per celebrar haver guanyat les oposicions a professor agregat a la Facultat de Medicina de la Universitat de Saragossa. De dreta a esquerra, els professors: Josep Casanovas (oftalmologia), Francisco García-Valdecasas (farmacologia), Heraclio Martínez (ginecologia a Saragossa), Jesus González Merlo (Universitat de Barcelona), esposa del Dr. Iglesias, Xavier Iglesias, esposa del Dr. Gonzalez Merlo, Víctor Conill Serra (Universitat de Barcelona) i Mariano Badell Suriol (teràpèutica física), 1974

Quina va ser la seva vida professional? On va exercir?

Des del 1968, vaig quedar vinculat a l'Hospital Clínic i de seguida a la Càtedra de Ginecologia i Obstetrícia amb el catedràtic Jesús González Merlo. Ell em va fer cap de servei i professor adjunt, fins al 1974 quan vaig guanyar les oposicions a professor agregat de l'especialitat a la Facultat de Medicina de la Universitat de Saragossa i Cap de Servei al seu Hospital Clínic. Val a dir, que en aquells anys no hi havia oposicions a càtedra, sinó a professor agregat, per passar després a catedràtic per simple concurs. Allí hi vaig estar dos anys fins que el 1976 em vaig traslladar de nou a la Clínica d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital Clínic de Barcelona com a professor agregat i cap de la Clínica II. A principis dels 80, tots els agregats vam passar a catedràtics per decret i ja no em vaig moure fins a la meva jubilació l'any 2006. Durant uns anys vaig ser vicerector de la Universitat de Barcelona a l'equip del rector Antoni M. Badia Margarit, encarregat de la posada en funcionament de les universitats de Lleida i la Rovira Virgili de Reus-Tarragona. Vaig mantenir un despatx professional dues tardes a la setmana, fent intervencions i parts a la Clínica del Pilar del carrer Balmes fins a l'any 2015, quan vaig tancar definitivament la meva pràctica privada.

Fent una conferència en un congrés, ca. 1970

Tornaria a fer el que va fer, si comences ara?

Segurament no, perquè ara ja tindria la possibilitat d'integrar-me en una residència MIR reglada, cosa que no tenia quan vaig acabar la carrera. Aleshores, haves d'entrar en algun servei hospitalari, sense tenir cap garantia d'aprendre bé l'especialitat, especialment si aquesta era quirúrgica. Anar-te'n fora és sempre complicat: família, amics, ambient, etc. I la tornada podia ser molt dura.

Xavier Iglesias com a vicerector repartint beques subvencionades per la Química de Tarragona, ca. 1980

Ha tingut oportunitat de fer recerca? De quin tipus?

Sí, recerca clínica i, a més de docència i assistència com correspon a un professor universitari. La docència tenia dos vessants: el currículum de la carrera (ensenyament als estudiants) i l'ensenyament als residents. L'assistència ha anat millorant fins a ser moderna i d'un primer nivell. Els parts s'han fet amb tècniques d'analgèsia i d'anestèsia i amb estudis de monitorització fetal electrònica i bioquímica. S'han muntat seccions de sòl pelvià, oncologia ginecològica, menopausa, contracepció i alguna més, que em deixo al tinter, amb publicacions en cadascuna d'elles. Recentment, s'ha assolit el trasplantament de matriu amb resultat de gestació per FIV (Fecundació in vitro) en una pacient estèril i sense úter. S'han organitzat cursos i conferències per a la difusió de tots aquests coneixements amb assistència de molta gent de casa nostra i de fora.

Set catedràtics de ginecologia d'Espanya,
després d'una remullada en un congrés a Singapur, ca. 1980

Algun cop s'ha penedit d'haver decidit ser metge?

Mai m'he penedit de ser metge, estic totalment satisfet de la meva trajectòria. Per que fa a exercir fora, no he tingut mai la temptació d'anar-me'n. Volia estar amb els meus pares, familiars i amics i quedar-me al meu país. És veritat que vaig tenir una crisi al retornar dels Estats Units, perquè no tenia feina i havia de pujar la meva família, però, afortunadament aviat vaig poder treballar i quedar-me a casa.

Curs de cirurgia ginecològica a Montevideo (Uruguai), ca. 1990

Ha tingut alguna activitat gremial o política en paral·lel a fer de metge?

Des d'estudiant vaig estar enquadrat en moviments catòlic-polítics de caràcter catalanista. Tinguérem conflictes amb companys comunistes i també de l'Opus Dei que en aquells temps es feien sentir per la facultat. Vam aconseguir l'elecció, entre els estudiants del nostre representant de la facultat, que va ser el Dr. Ramon Segura, ja que abans el delegat era nomenat a dit. Després he sigut de Convergència Democràtica de Catalunya (CDC), on vaig contribuir a la redacció dels estatuts de la Secció de Sanitat d'aquest partit.

Curs d'oncologia ginecològica a Lloret de Mar, ca. 1990

Què troba que no fan bé els metges en general, com a col·lectiu o grup?

Hauríem d'estar més interessats pels problemes habituals de la nostra societat, no només en l'àmbit de la salut. Si considerem que el metge ha de poder actuar com a consultor i donar consells a la gent, és obvi que no ens hauríem de concretar exclusivament en el camp de la medicina.

Comitè d'Oncologia Ginecològica a l'Hospital Clínic, ca. 1990

Com veu el paper del metge en la societat actual? Ha perdut prestigi?

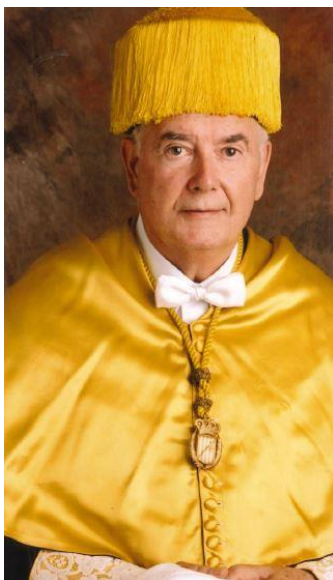
Hem perdut prestigi, no en tinc cap dubte. Encara recordo els temps, quan el metge era com un capellà i molta gent li demanava consell, això era bo per a la gent. D'una manera o d'una altra hauríem de tornar, no sé com, al prestigi que es tenia abans.

Creu que els metges som un col·lectiu uniforme?

És clar, que els metges no som un col·lectiu uniforme. Hi ha diferències d'edat, de gènere, de maneres de pensar, de mantenir, una gran divisió entre metges que es dediquen a la medicina privada i els que es dediquen a la pública. També hi veig molt afany per guanyar diners; crec que s'ha de poder viure dignament, però no cal que sigui un afany de vida de milionari.

Creu que estar pitjor que quan va començar a exercir?

Crec que ara estem molt millor que quan vaig començar a exercir. Hi ha hagut canvis en el coneixement, canvis en la tecnologia i canvis en la cooperació mèdica entre nosaltres mateixos, però al mateix temps noto un excés d'interessos econòmics i partidistes.

Nomenament d'acadèmic de la Reial Acadèmia Europea de Doctors, 2000

Què pensa dels conflictes de gènere en medicina?

No hi haurien de ser. Ja fa anys que a la nostra especialitat no tenim aquest conflicte. La majoria dels residents nostres són dones. Crec que aquest capítol el tenim superat.

Hi ha més o menys respecte als principis ètics actualment comparats a quan era jove?

Em sembla que tenim més respecte als principis ètics que quan era més jove, però no es pot baixar la guàrdia; aquests principis s'han de mantenir vius.

Té alguna algun consell als metges i metgesses joves?

Crec que ser metge és una vocació i, per tant, els que hi entrin ho han de tenir molt en compte. S'ha de guanyar per viure, però el més important és sentir-se metge,

Conferència "La ginecologia, a través de dues generacions" al Teatre Anatòmic de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 16 d'abril de 2018